

УДК 004.9

Пригодська Г. – ст. гр. СНм – 51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ПРИНЦИПИ СТВОРЕННЯ АВТОМАТИЗОВАНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ДЛЯ БАНКІВСЬКОЇ СФЕРИ

Науковий керівник: асистент Маєвський О. В.

Автоматизовані банківські системи (АБС) створюються відповідно до сучасних уявлень про архітектуру банківських додатків, яка передбачає поділ функціональних можливостей на три рівні. Верхній рівень (Front-office) утворюють модулі, що забезпечують швидкий і зручний ввід інформації, її первинну обробку і будь-яку зовнішню взаємодію банку з клієнтами, іншими банками, ЦБ, інформаційними і торгівельними агентствами і т.д. Середній рівень (Back-office) представляє собою програми за різними напрямками внутрішньобанківської діяльності і внутрішніх розрахунків (роботу з кредитами, депозитами, цінними паперами, пластиковими картками тощо).

Нижній рівень (Accounting) – це базові функції бухгалтерського обліку, або бухгалтерське ядро. Саме тут зосереджені модулі, що забезпечують ведення бухгалтерського обліку.

Основні етапи створення АБС вимагають: проведення функціонального та інформаційного обстеження діяльності банку; формування вимог до системи та їх аналіз; розробки структурно-функціональної моделі банку; розробки інформаційної моделі банку; детальної структуризації АБС, загальносистемного проектування, постановок завдань; програмування, налагодження, впровадження, експлуатації, супроводу.

Напрацьований в Україні досвід створення АБС до теперішнього часу має ряд особливостей.

Автоматизація інформаційних технологій більшості комерційних банків є набором різних функціональних підсистем (модулів) і робочих місць. Ці різноманітні за складністю, змістовному навантаженню компоненти взаємодіють між собою інформаційно. Організація і підтримка інформаційної взаємодії різних локальних програмно-технічних компонентів є складною проблемою. Така структура багатьох АБС є наслідком підходу до їх розробки, який переважав у банківській сфері в попередні кілька років. Суть цього підходу полягала в тому, що банк у міру виникнення необхідності купував або розробляв самостійно програмно-технічні комплекси, що автоматизують різні ділянки банківської діяльності. При такому підході багато проблем банківських технологій часто доводилося вирішувати позасистемними, локальними методами і засобами. Неповні з системотехнічної точки зору комплекси автоматизації досить дорогі, складні в експлуатації та розвитку. Крім того, рівень таких АБС відстає від рівня розвитку банківської сфери.

Отже, оптимальна організація банківських послуг, продуктів та бізнес-процесів можлива в умовах комплексного підходу до автоматизації інформаційних технологій з урахуванням перспективи розвитку банківської справи, на базі повністю інтегрованих АБС. У таких системах весь спектр банківських технологій реалізується в єдиному інформаційному просторі внутрібанкової і позабанкової взаємодії.